

La bellesa de la pell

La tiroide és per a la feminitat, quasi tant com l'ovari. «La dona és dona pel seu ovari i per la seva tiroide», diu Pende. Si l'ovari basteix l'edifici sexual femení, la tiroide li dona l'expressió. Un petit excés de funció feminitza més la dona. El gran dèficit funcional —el mixedema—, la torna repulsiva.

I és en part perquè sensibilitza el caràcter, però sobretot per les qualitats que comunica a la silueta i a la pell i les seves dependències. El petit excés funcional produeix la pell més expressiva sexualment: lleugerament humida, fina, prima, calenta, quasi transparent. El cabell abundant al cap, axelles i pubis, sol faltar venturosament a les altres regions. Els dits prims i les ungles perfectes. Abunda aquest tipus a Andalusia i als països tropicals. Si l'excés és pronunciat, perjudica el cutis pel nerviosisme de què s'acompanya, que facilita la formació d'arrugues. En canvi, el defecte de secreció tiroïdiana, produeix una pell gruixuda, freda, seca, inexpressiva. El cabell escàs i gruixut. Les ungles es trenquen. Tot s'acompanya d'un esperit ben poc femení: la personalitat és en conjunt basta, per dir-ho en una paraula. Abunda aquest tipus a tot arreu. Menys mal que la Medicina contemporània ha assolit progressos meravellosos en aquest aspecte, mitjançant l'estimulació o substitució de la tiroide.

L'hipòfisi obra en certa manera en sentit contrari: en l'excés de funció virilitza, i en el petit defecte feminitza. No hi ha dona menys dona que el tipus que anomenem «acromegàlic», rar, sortosament, de trets exagerats en tot, i amb pell molt més basta que la de l'home més «ferreny». A més d'ésser gruixuda, seca, arrugada, amb taques, difícilment aparenta netedat, a més que les seves glàndules del suor li donen olor repulsiva. En canvi, la petita hipofunció, quan s'uneix a un petit excés de funció de tiroide, dona el prototipus ideal de la feminitat, traduït meravellosament a la pell i dependències. Quan va sola la petita deficiència funcional, dona lloc més aviat al tipus de dona fina però... insípida, cosa que també es tradueix perfectament a la pell, que sol ésser finíssima, blanca, anèmica, fofa, qualitats que ressalten més gracies a les formes arrodonides que cobreix. És el tipus preferit per Rafael en les seves Madonnas. És la perfecta cara de nina, d'ella mateixa inexpressiva.

Les suprarenals actuen de forma semblant. L'excés virilitza, per bé que el defecte poc favor fa a la feminitat. L'excés, encara que sigui petit, dona lloc a gran desenvolupament de la musculatura i del sistema pilós. Una gran part de dones amb excessos pilars arreu del cos, no tenen altra cosa que un petit trastorn de funció suprarenal. El gran excés suprarenal dona lloc a l'anomenat «hirsutisme» amb el cos quasi cobert de pel. La pell es ressent moltíssim d'aquest excés, encara que sigui petit, la qual es virilitza seguint els altres teixits i òrgans, modificant la seva coloració, i arribant a produir el lleig «vitílig» o pell jaspiada. El petit defecte funcional d'aquestes glàndules ajuda a augmentar la pigmentació de la pell, cosa d'interés mentre perdura la moda de la pell bruna. Fins es pot afirmar que la dona que més s'embruneix al sol, és la que té més dèficit funcional de les suprarenals. La quasi manca de funció, produïda per alguna malaltia destructora de les glàndules, dona lloc a l'anomenada «diabetis bronzejada» pel color de bronze negre que pren la pell, cosa naturalment renyida amb la bellesa.

Finalment el fetge, glàndula endocrina i exocrina a la vegada, actua de dues formes damunt la pell. Intervé en la pigmentació, conjuntament amb les suprarenals, i influeix sobre el caràcter, tornant-lo a vegades «hipocondriac», que facilita la formació d'arrugues. Certs trastorns de fetge donen un color brugroguenc, que arriben fins el que anomenem colèmic, més groc que bru, i francament renyit amb l'estètica. Sense traspasar el dintell de la malaltia el fetge actua també com generador del color de la pell, i per consegüent sobre la seva bellesa.

Aquesta visió cinemàtica de la influència endocrina sobre la pell, no per ràpida és menys demostrativa dels postulats que apuntàvem. Ens dona la clau veritable de la caixa dels defectes estètics que tantes nits lleva el son a la